

(עמוד 16)

יום חמישי, 25.12.08

היום הוא היום הרביעי של חנוכה. אבא קנה לי, לכבוד יומולדת שמונה, יומן עטוף
בבד מיוחד שכשנוגעים בו מרגישים את הבליטות. הוא סיפר לי שכשהוא למד
לכתוב, סבתא קנתה לו יומן שיוכל לכתוב בו את המחשבות והרגשות שלו. שמחתי
ביומן החדש ובעטיפה המחוספסת וחשבתי לעצמי: למי אכתוב? למי אספר את
הסודות שיעלו לי בראש ובלב? היומן הוא בסך הכל מחברת חגיגית עשויה נייר
ועטופה בבד. מי יקשיב באמת לדברים שאכתוב? חשבתי הרבה ואז נזכרתי בשיר
שאהבתי מאוד כשהייתי קטן. זהו השיר על טינטן, חבר קטן שאף מבוגר לא ראה.
חיפשתי את מילות השיר של מרים ילן שטקליס והעתקתי אותן לעמוד הפתיחה
ביומן שלי.

לי יש ידיד, ושמו טינטן
והוא קטן, קטון קטן,
והוא קטן מאוד, מאוד,
והוא שלי, והוא – בסוד.

אך הוא ישן במיטתי
והוא אוכל מצלחתי,
והוא תמיד, תמיד איתי –
ידידי טינטן.

ואיש עוד לא ראה אותו,
ואיש עוד לא שמע אותו –
לא אימא ולא אבא,
לא סבתא ולא סבא.

וכשאני שוכב לישון
הוא מספר לי על שמשון.
שמשון היה גדול, ענק,
שמשון היה גיבור חזק. [...]

והוא שלי, והוא – בסוד.
והוא כולו קטון מאוד,
והוא נחבא בכף ידי –
ידידי טינטן.

אולי אכתוב לטינטן, החבר הדמיוני הקטנטן? אבל, עכשיו אני גדול והחבר שהיה לי כשהייתי בן שנתיים נשאר ק. ט. ינ. טן. אולי אכתוב לנסיך הקטן שחי בכוכב אחר? אבל, אם הוא על כוכב אחר, מי יודע מתי יבוא לבקר? הרגשתי שאני רוצה לכתוב למישהו סודי שנמצא תמיד א. תי, מישהו שאוכל לדבר איתו והוא יבין. אני מתבייש לגלות, אבל כשאבא הבטיח שאף אחד לא יסתכל ביומן שלי, החלטתי לכתוב למלאך הסודי שנמצא תמיד א. תי. החלטתי לכתוב לך, מלאך שלי. אני בטוח שאם אכתוב לך, ארגיש של הזמן יש א. תי חבר אמיתי.

כשהייתי קטנצ'יק

יום שישי, 26.12.08

אני בן שמונה! אתמול חגגנו את היומולדת שלי בגן החיות. היה לי הכי כיף בעולם!

אני מבלה הרבה בגן החיות, בעיקר עם בני הדודים שלי. אנחנו נוסעים ברכבת הארוכה, העולה לאט לאט ועוברים ליד כלובי הציפורים. הן מצייצות בקול חזק (ככה הן מדברות) ואנחנו ממשיכים בנסיעה. כשאנחנו מגיעים אל הדובים החמודים, אנחנו יורדים מן הרכבת ומבקרים אותם. לכל הדובים יש גוף שמנצ'יק, רך ושעיר. לפעמים הפרווה שלהם מלוכלכת בבוץ, בגלל שהם נכנסים למים המעורבבים באדמה.

אני מסתכל הרבה על הציפורניים הארוכות של הדובים. נראה לי שאף פעם לא גוזזים אותן. כשאימא גוזזת לי ציפורניים זה תמיד כואב ולא נעים. אני מנסה להשתחרר ואימא מתעקשת. כיף לדובים כי אימא שלהם לא גוזזת להם ציפורניים...

כשבני הדודים ואני נפרדים מהדובים, אני מנופף להם לשלום. אחרי ביקור אצל הקופים אנחנו מגיעים אל הברדלס. אני מתלהב ממנו במיוחד כי הוא שקט, מרוכז ומפחיד. הברדלס תמיד מבהיל אותי, אבל כשאני נזכר שהוא בכלוב, אני נרגע ומביט בכתמים שלו. הם נראים כמו ציור מושלם. אני אוהב את

החיות הטורפות בגן החיות, כי הן מזכירות לי את עצמי. גם אני, כמו חיית טרף, רוצה לשאוג, לקפוץ ולהתנפל. אני מתאפק כי אסור. למבוך של הגן אני לא נכנס, כי אני פוחד שאאבד את הדרך. אז אני רק עובר לידו וממשיך לגן הפסלים. המגלשות והמעברים שבגן מרגשים אותי. אפשר לעלות ולרדת ושוב לעלות, לרוץ ולהתחבא ולקפוץ ממקומות גבוהים.

אור מרגיש את העוררות החושית שלו כשהוא מתבונן בחיות הטורפות. הוא פוחד ממקומות לא מוכרים וממצבים לא ידועים ולא ברורים ולכן חושש להיכנס למבוך. את שאר חלקי הגן הוא מכיר היכרות אישית המבוססת על תיווך ההורים שהכינו אותו לביקור.

בסוף הביקור בגן, ליד היציאה, אני מקווה שאימא תקנה לי גלידה. אין כמו דברים מתוקים! הם עושים לי נעים בגרון ובבטן וכל הגוף שלי מתעורר. פתאום יש לי מרץ לעשות דברים. בא לי לקפוץ ולרוץ, לטפס ולהתגלגל והכל בגלל המתוק.

אתה לא תאמין, מלאך שלי, אבל יש אנשים שהמרץ שלי מפחיד אותם. הרבה אנשים אמרו לי שאני פרוע כמו סופת הוריקן ומשתולל כמו סערה. אני יודע שהם התכוונו למשהו לא נעים, אבל אני מרגיש נהדר כשיש לי הרבה אנרגיות. אני חושב שהם בכלל לא מבינים כמה חשוב לי להרגיש באמת את החיים. כשאני כותב לך, מלאך שלי, אני מרגיש עצוב. טוב, אימא קוראת לי לאכול ארוחת ערב. ניפגש בקרוב.

אור חי במתח מתמיד בין היותו ילד תאב-חיים לבין הסביבה הרואה בו מטרד.

(עמוד 23)

הצללים לחדר באו

יום שלישי, 30.12.08

אתמול, אצל סבא וסבתא, נחתכתי ביד ולא גיליתי לאף אחד. רק כשאימא ראתה את הדם וכל-כך נבהלה, הבנתי שקרה דבר נורא. אני מסתכל עכשיו ביד שלי וחושב שהידיים הן החלק הכי חשוב בגוף שלי. אני משתמש בהן כדי לחקור כל מיני חומרים בטבע וגם בעלי חייםאני מקפיץ א. תן כדורים ומגלגל איתן חישוקים. בגן אהבתי לחבק ילדים ובובות. הייתי מרגיש את הגוף שלי דרך הנגיעה במישהו אחר. כשאבא סיפר לי שדוב גם נושך וגם שורט, ביקשתי ממנו שישרוט אותי ושינשוך

אותי נשיכה של דוב. רציתי לדעת מה ההבדל בין נשיכה של דוב לבין שריטה של דוב. אבא יכול לעזור לי להבין את ההבדל. הרבה ילדים לא אהבו חיבוקים ואני לא הבנתי. אולי הם לא התחבקו מספיק בבית. כשהייתי מחבק אותם הם היו מתרגזים עלי ואומרים לי: "תפסיק!". נפגעתי מאוד והייתי עצוב והלכתי לחבק את הבובות. גם המכות שאבא ואימא נתנו לי כשהייתי מחבק בכוח או עושה דברים שאסור פגעו בי ועשו אותי עצוב. לפעמים הם כעסו עליי סתם.

אור משתף אותנו בצורך הגדול שיש לו לגעת. במסעו אל המגע הוא חוקר את סביבתו ומתאכזב מתוצאות ניסיונותיו שהסביבה הנורמטיבית דוחה. הוריו, המתוסכלים מהתנהגותו החריגה, מאוכזבים מחזרתיו על מגעים הנתפסים כאלימים ותופסים את התנהגותו כחצופה וכחסרת משמעות. סף התסכול של הורים המצויים במצב כזה מביא אותם לנהוג בילדם באלימות. זאת, בניסיון למשמע אותו, להבהיר לו שמעשיו אינם מקובלים. הכאתם את הילד מהווה פורקן רגעי לתסכולם העצום, אולם אינה מספקת פתרון. המשוואה שנוצרת היא של מגע חקרני הנתפס כאלים ומוביל לאלימות.

הלוואי ויכולתי לחבק אותך, מלאך שלי. אם היה לך גוף הייתי מחבק אותך חזק. עם ילדים אמיתיים היה לי קשה להתחבק ולא ידעתי מה לעשות.

מלאך שלי, אגלה לך סוד: כשאני רוצה לבכות אני נזכר ברטטוי- עכבר מיוחד שהיכרתי בסרט. רטטוי גר בתוך כובע של טבח ולימד אותו לבשל אוכל טעים שכולם אהבו לאכול. אף אחד, חוץ מהטבח, לא ראה את רטטוי. מלאך שלי, הלוואי שיכולת לגור אצלי בראש. היית עוזר לי להתנהג כמו שהמבוגרים אומרים שצריך. המבוגרים אומרים שצריך לחבק לא חזק מדי. הם אומרים שלא צריך לפחד מהחושך, אבל אני כן פוחד מהחושך. כשהבית חשוך אני פוחד ללכת מחדר לחדר בלי אבא או אימא. כדי שיהיה לי קל יותר, הם הסירו את הדלתות מהמשקופים. ככה כל החדרים מחוברים. חוץ מהחושך, אני גם מפחד להיות לבד. אני מספר רק לך, מלאך שלי, שאספתי קצת כסף ואני שומר אותו בתיק שלי. אם פתאום אמצא את עצמי לבד בבית-הספר אוכל לבקש ממונית שתיקח אותי הביתה. אם המונית לא תסכים, אני מקווה שהמשטרה תעזור לי. היא עוזרת לגנבים שנכנסים לצרה?

כאשר אור נדחה הוא חווה חוסר תמיכה מהסביבה. במקום הבודד בו הוא שרוי, עולים פחדים נוספים שהופכים לחוויה הקיומית הבסיסית שלו. הם מלווים אותו בקביעות כמו צל.

(עמוד 27)

יום שני, 5.1.09

היום היה לי רע בבית-הספר. אריאל- החבר הכי טוב שלי בחר במישהו אחר לקבוצת הכדורסל שלו. נעלבתי נורא, הרי אני ספורטאי מצוין! ציפיתי שאריאל יבחר בי גם בגלל החברות וגם בגלל שאני טוב, אבל הוא בכלל לא שם לב שנעלבתי. בדרך הביתה הסתובבו לי בראש מחשבות רעות ממש כמו שקרה לי אחרי שרבתתי עם איתמר- חבר טוב בגן. בתוך המחשבות הרעות היו גם יצורים חדשים שבאו לבקר בראש שלי בלי שהסכמתי. זה היה יום שלא אשכח!

לא אהבתי את היצורים שבאו לבקר. אימא ואבא קראו להם **השובב והשד**. השובב והשד היו באים לבקר כשהתחשק להם, פעם זה ופעם זה. היה לי קשה לקבל אותם בלי אזהרה. לפעמים הם היו מגיעים יחד ולפעמים כל אחד מהם הגיע לבדו.

גלל השובב שבא לבקר עשיתי מעשים שובבים שהפתיעו אפילו אותי. יכולתי לתת מכה למישהו שפגשתי בדרך, לקשור חבלים מסביב לאנשים, להפיל ילדים, להציף את האמבטיה במים ולצייר על הקירות. מעשים כאלה דרשו ממני אומץ רב. השווצתי שיש לי המון אומץ וחשבתי שאני משעשע, אבל מהר מאוד הבנתי שאני פוגע באחרים ומרגיז אותם. אימא שאלה אותי למה אני מתנהג ככה ועושה מעשים מפתיעים שפוגעים. "אני לא יודע", עניתי. אימא הציעה שאולי אני עושה מעשים כאלה כי רע לי בפנים. באמת זה נכון. רע לי כי לא מבינים אותי ואני מרגיש שאני לבד בעולם. אני כועס והכעס שלי ענק כמו הר. כשהכעס שלי מתחמם מאוד אני נהפך להר געש שיוצאת ממנו אש שורפת. האש השורפת הזאת עשתה אותי רע. לפעמים האש השורפת נשארה בתוך הלב והראש שלי והדליקה בהם הרגשות ומחשבות רעות. אימא אמרה שהשובב והשד הם היצורים שהדליקו את המחשבות האלה ואת הרע שבפנים. ניסיתי להבין מי הרע הזה שמטייל בתוכי. כשהייתי בן שלוש חיפשתי איפה הרע נמצא ואפילו ניסיתי לתפוס אותו.

אור מספר לראשונה על שני היצורים שעיצבו את קשייו ומתחיל לתאר את מסע החיים עימם. היצורים הם למעשה כינויים שהוריו של אור הצמידו לכוחות העוצמתיים והבלתי מובנים הפועלים בתוכו.

מלאך יקר, טוב שאתה פה לידי, כי קשה לי להיזכר בדברים רעים שעשיתי בלי שהייתה לי שליטה עליהם. תן לי סימן שאתה שומר עלי.

(עמוד 62)

עושים סדר בחיים

קמתי מוקדם בהתרגשות גדולה כי אבא הבטיח לקחת את "הילדים הנהדרים שלי", (ככה הוא אמר) להצגה מיוחדת של **עונן לי גונן לי**. היה לי כל-כך נעים לשמוע שאני נהדר. תמיד ידעתי שאני ילד נהדר, רק האחרים חשבו שאני רע. נעים לי שמסתכלים בי אחרת ורואים מי אני באמת. בהתחלה רק אימא ראתה את אור הנהדר. היא זכרה את הנשמה הטהורה שבי וניסתה להיכנס לראש שלי, במקום **שד ושובב**, כדי לעשות בו סדר. אחר כך גם אבא התחיל לראות אותי כמו שאני מתכוון להיות.

מתחילה תקופה חדשה בחייו של אור – הוריו מצליחים לפגוש אותו במקום אחר-מכיל, מבין ומשלים. הם מתחילים לראות אותו באור שונה מזה שראו אותו קודם לכן, ומתגייסים על מנת להתמודד עם בעיותיו במגוון שיטות ובאמצעים שונים.

כשאימא ואבא התחילו לראות את אור הנהדר, התחלנו לבדוק יחד כל מיני שיטות שיעזרו לי להתגבר על הביקורים של **שד ושובב**, שיטות שיעזרו להם להבין אותי ולא לצעוק עלי.

אימא נתנה לי כדור שמצוירות עליו פנים מחייכות של ילד. בכל פעם שסובבנו את הכדור, הפנים חזרו למצב מאוזן. סובבנו את הכדור ימינה ושמאלה, למעלה ולמטה, מהר ולאט לכל הכיוונים והכדור תמיד חזר לאיזון. תמיד הפנים היו מאוזנות- לא הפוכות, לא באלכסון ולא על הצד. זה היה כדור פלא! אימא אמרה שאני דומה לכדור הפלא. לפעמים הכל מתערבב לי ואני מסתובב לכאן ולשם, אבל בכל מקרה אני יכול לחזור להיות מאוזן ומחייך.

שמרתי על כדור הפלא טוב טוב, כי הרגשתי שהוא דומה לי ואני לו. אבא ואימא הסבירו לי שכל ילד הוא מיוחד וגם אני. מה שמיוחד בי הוא שבגוף שלי יש משהו שנמצא אתי מאז שנולדתי. המשהו הזה, שהם קוראים לו **שד ושובב**, מבלבל אותי וכדאי לטפל בו. אני מכיר טיפולים שעושים לכלבים וחתולים אצל הווטרינר. אילו טיפולים אבא ואימא יבחרו בשבילי? פחדתי שיטפטפו לי טיפות מרות שישרפו לי בפה. טיפולים זה כואב?

נרגעתי כשהלכנו לטיפול אצל רופאה שנראתה רגילה. התיישבנו אצלה והיא שאלה כל כך הרבה שאלות עד שנגמרה לי הסבלנות. הרופאה עשתה לי בדיקה מוזרה- דפקה בפטיש קטן ועדין על הברך. זה היה מוזר.

מלאך של אֶמְשִׁיךְ לַס־פֶּר ביום אחר. עכשיו אני צריך להתלבש ולמהר לבית-הספר.
אני מזכיר לך שבצהריים אהיה בעונן לי גונן לי.

(עמוד 87)

יום ראשון, 22.3.09

עוד מעט ייגמר החורף. יש כבר ריח של אביב באוויר. אבא ואימא הבטיחו שבקרוב
ניסע לטיול פרחים ונישן בלילה באוהל בחיק הטבע. אני מחכה לזה.

מלאך שלי, אני מספר לך עכשיו סוד כמוס. לפני שנתיים, באחד הימים, אספתי את
כל הבובות והדובונים שלי, במיוחד את הרכים שנעים לגעת בהם. עם הבובות
והדובונים עשיתי הצגה שהייתה נעימה לי בגוף ובלב. הצגתי אותה פעם ועוד פעם.
ביקשתי מאימא שבכל פעם ששד או שובב יבקרו אצלי היא תזכיר לי את ההצגה
הנהדרת. חוץ מהעזרה של אימא, המצאתי פטנט בעצמי. אם הרגשתי ששד ושובב
מבקרים אצלי הייתי לוחץ על כפתור סודי והם היו יוצאים. אחרי שהם יצאו ממני,
שלחתי אותם מעבר להרים כדי שי' שחו באגם וייעלמו.

כאבא לקח אותי אל הס־פֶּר, ישבתי לבד על הכיסא כמו בוגר. הספר קיצר לי את
השיער ונראיתי כמו האריה הרעמתן שהתגלח. הרגשתי הקלה כי השתחררתי
ממשהו כבד. לא רק הראש היה יותר קל, גם בלב נהיה לי יותר מקום. הלב שלי היה
כמו חדר מלא בלגן שעשיתי בו סדר.

כשאור משתחרר הוא מבקש סימנים ואותות שיזכירו לו את הדרך הנכונה- נורות אזהרה ותזכורות לטוב.

(עמוד 88)

סוף הסיפור

יום שישי, 27.3.09

היום עזרתי לאימא להכין את ארוחת השבת. סבא השתחרר מבית החולים ומרגיש
יותר טוב. הוא וסבתא יגיעו אלינו לארוחה ויישארו איתנו עד יום ראשון.

יום שישי הוא יום מיוחד כי קרה בו משהו מיוחד מאוד לפני שנתיים. אבא חזר
מקניות והכריז: "זהו!"
"זהו, מה?" שאלתי.
"הגיע הזמן להיפטר משובב ושיד", הודיע אבא....

למחרת בבוקר הרגשתי נקי מבפנים. אולי עכשיו אני מתנקה והנשמה שלי נעשית
שקופה כמו מים. אימא אמרה לי: "אתה הקוסם הכי גדול שאני מכירה, הקוסם של
החיים - כי שינית את עצמך בעצמך".

כשניגשתי לשולחן בחדר שלי הייתה עליו מעטפה מקושטת בכנפיים של מלאך.
זה היה מכתב ממך, המלאך שלי - מיכאל:
אור היקר,
מזל-טוב על הדרך שעשית!
נהניתי להיות חברך בתקופה האחרונה ולטייל איתך בסיפורי החיים המעניינים
שלך.

בזמן הקרוב אבקר ילד או ילדה אחרים ואלווה אותם במסע החשוב שלהם.
אני מברך אותך בשם כל המלאכים בשמים ומזכיר לך שאנחנו תמיד איתך.

שמור על עצמך ושים לב לסודות הפרפריים שאתה רואה מסביב¹ ...
אוהב אותך,
המלאך מיכאל

¹ תלתל והקול הירוק / אזאר נאפיסי וסופי בניני פיטרומרקי. הוצאת איגואנה